EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.1.2025.
COM(2025) 16 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

par sarunu vešanu par divpusējiem nolīgumiem vai režīmiem starp ES dalībvalstīm un Apvienoto Karalisti attiecībā uz administratīvu sadarbību PVN jomā vai palīdzību jebkādu nodokļu piedziņā saskaņā ar Padomes Lēmuma (ES) 2021/689 8.panta 2.punktu

Ievads

Saskaņā ar Padomes Lēmuma (ES) 2021/689[1] 8. panta 2. punktu Komisijai ir pienākums ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par nolīgumu vai režīmu projektiem, par kuriem ES dalībvalstis un Apvienotā Karaliste ir vienojušās attiecībā uz administratīvu sadarbību PVN jomā vai palīdzību nodokļu vai nodevu piedziņā.

Uz administratīvo sadarbību PVN un muitas nodokļu jomā un palīdzību PVN, akcīzes nodokļu un muitas nodokļu piedziņā attiecas Tirdzniecības un sadarbības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses ("Tirdzniecības un sadarbības nolīgums"), un jo īpaši Protokols par administratīvo sadarbību un krāpšanas apkarošanu PVN jomā un par savstarpējo palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar nodokļiem un nodevām ("Protokols"), kas pievienots minētajam Tirdzniecības un sadarbības nolīgumam.

Ja dalībvalstis plāno vest sarunas par kādu divpusēju nolīgumu vai režīmu ar Apvienoto Karalisti par administratīvo sadarbību PVN jomā vai palīdzību nodokļu vai nodevu piedziņā, tām ir jāapspriežas ar Komisiju. Tās var parakstīt un noslēgt šādu nolīgumu vai režīmu ar Apvienoto Karalisti tikai tad, kad Komisija ir apstiprinājusi attiecīgā režīma vai nolīguma spēkā esamību, ņemot vērā ES tiesību aktus.

Tāpat, risinot sarunas par saprašanās memorandu, ar ko īsteno citu starptautisku nolīgumu, kurā paredzēta palīdzība piedziņā, valstu iestādēm ir jānodrošina, ka saprašanās memorandā nav iekļauti nekādi noteikumi, kas apdraud Tirdzniecības un sadarbības nolīguma vai iekšējā tirgus darbību un kāda Savienības ārējās darbības mērķa sasniegšanu piedziņas palīdzības jomā vai kādā citā veidā kaitē Savienības interesēm[2].

Tas nozīmē, ka nodokļiem un nodevām, uz ko attiecas Tirdzniecības un sadarbības nolīguma noteikumi par administratīvo sadarbību un palīdzību piedziņā, nebūtu jāpiemēro attiecīgie noteikumi nolīgumos un saprašanās memorandos, par kuriem dalībvalstis ved sarunas ar Apvienoto Karalisti. Ar norādi vien, ka Savienības tiesības prevalē, nav pietiekami.

Turklāt nevar paredzēt divpusējas sarunas par konkrētiem elementiem, piemēram, izmaiņām Protokola 33. panta 4. punktā noteiktajā robežvērtībā, jo attiecīgie noteikumi ir daļa no globālā Tirdzniecības un sadarbības nolīguma, kas ir daudznozaru sarunu rezultāts. Tādējādi šo rezultātu vienā jomā nevar grozīt, neņemot vērā visu nolīgumu kopumā, jo īpaši jomās, kas saistītas ar nolīguma tirdzniecības daļu, kura skar ļoti lielu skaitu saimniecisko darbību. Šajā kontekstā vienpusējas dalībvalstu sarunas par šādu konkrētu elementu būtu pretrunā Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktā noteiktajam lojālas sadarbības principam.

Turklāt administratīvā sadarbība un piedziņas palīdzība saskaņā ar jebkuru starptautisku nolīgumu starp kādu dalībvalsti un Apvienoto Karalisti, protams, ir izslēgta arī situācijās, kad uz šo administratīvo sadarbību un piedziņas palīdzību attiecas Apvienotās Karalistes

[1] Padomes Lēmums (ES) 2021/689 (2021. gada 29. aprīlis) par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses ("Tirdzniecības un sadarbības nolīgums"), un Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par drošības procedūrām klasificētas informācijas apmaiņai un aizsardzībai (OV L 149, 30.4.2021., 2. lpp.).

[2] Padomes 2021. gada 29. aprīļa Lēmuma 2021/689 7. pants.

Izstāšanās līgums[3] un tā Protokols par Īriju/Ziemeļīriju, kā arī Tirdzniecības un sadarbības nolīgumam pievienotais Protokols par savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās.

Attiecībā uz palīdzību tādu nodokļu piedziņā, uz kuriem neattiecas ES nolīgumi, Komisija ir atgādinājusi dalībvalstīm, ka tām ir iespēja samazināt administratīvo un budžeta slogu, kas saistīts ar tulkošanas vajadzībām, izvēloties izmantot elektronisko sakaru tīklu un standarta veidlapas, kas pieņemtas Protokola īstenošanas nolūkā saskaņā ar minētā Protokola 38. panta 4. punktu. Protokola *PVAT*.38. panta 4. punktā ir noteikts, ka "elektronisko sakaru tīklu un standarta veidlapas, kas ir pieņemtas šā protokola īstenošanai, var izmantot arī palīdzībai piedziņā attiecībā uz citiem prasījumiem, kas nav minēti 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja šāda palīdzība piedziņā ir iespējama saskaņā ar divpusējiem vai daudzpusējiem juridiski saistošiem instrumentiem par administratīvo sadarbību starp valstīm". ES dalībvalstu – un arī Apvienotās Karalistes iestāžu – interesēs ir lietot šīs saskaņā ar minēto protokolu pieņemtās standarta veidlapas (pieprasījuma veidlapas un vienotā paziņojuma veidlapu (*UNF*) un vienoto instrumentu, kas atļauj izpildi pieprasījuma saņēmējā valstī (*UIPE*)) piedziņas palīdzībā saistībā ar citiem nodokļiem, ņemot vērā ar tām saistītās automatizētās tulkošanas priekšrocības, tiešo *UNF* un *UIPE* juridisko iedarbību (bez nepieciešamības tos atzīt pieprasījuma saņēmējā valstī) un iespēju nosūtīt apvienotu pieprasījumu gadījumos, kad ir vairāki prasījumi, uz kuriem attiecas respektīvi ES un Apvienotās Karalistes nolīgumi un citi starptautiskie nolīgumi, kas piemērojami starp ES dalībvalstīm un Apvienoto Karalisti.

Tas, ka saprašanās memorandā ir tikai paredzēts aprakstīt, kā kompetentās iestādes interpretē spēkā esošu daudzpusēju nolīgumu[4], nepamato nekādu atkāpi no iepriekš minētajiem noteikumiem.

No ES dalībvalstu sniegtajām atbildēm izriet, ka Apvienotās Karalistes iestādes ir vērsušās pie vairākām dalībvalstīm, lai noslēgtu nolīgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas ietver noteikumus par administratīvo sadarbību un palīdzību nodokļu piedziņas jomā, vai saprašanās memorandu par divpusēju nolīgumu piemērošanu, kuros paredzēta palīdzība nodokļu piedziņas jomā, vai par daudzpusējas konvencijas par savstarpēju administratīvo palīdzību nodokļu lietās piemērošanu.

Turpmākajā tabulā ir apkopoti gadījumi, kas līdz šim darīti zināmi Komisijai.

Dalībvalsts	**Nolīguma veids**	**Statuss**	**Veiktās/plānotās darbības**
Austrija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Parakstīts	Dalībvalsts publicēts skaidrojošs paziņojums[5].

[3] Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.).

[4] Jo īpaši Daudzpusējo konvenciju par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā, ko pieņēmusi Eiropas Padome un ESAO. Šajā sakarā Komisija norāda, ka neviena dalībvalsts nekad nav ziņojusi, ka tā būtu noslēgusi divpusējus režīmus ar Apvienoto Karalisti par plašāku sadarbību vai palīdzību nekā paredzēts Padomes Regulā (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību PVN jomā un Padomes Direktīvā 2010/24/ES par palīdzību nodokļu piedziņā (sk. Regulas (ES) Nr. 904/2010 60. pantu un Direktīvas 2010/24/ES 24. pantu).

[5] Federālās Finanšu ministrijas 2022. gada 8. aprīļa rīkojums 2022-0.201.316, kas publicēts saistībā ar konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu ar Apvienoto Karalisti;

			Dalībvalsts apņemšanās nākamajā reizē grozīt konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu un saprašanās memorandu.
Luksemburga	Konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu	Parakstīta	Dalībvalsts publicēts skaidrojošs paziņojums[6]. Dalībvalsts apņemšanās nākamajā reizē grozīt konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu.
Lietuva	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Tā projektu Komisija nav saņēmusi.
Spānija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Tā projektu Komisija nav saņēmusi.
Polija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Zviedrija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Čehija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Beļģija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Portugāle	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Čehija	Konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu	Tiek gatavota	Čehijai jāiesniedz Komisijai tās teksts.
Portugāle	Konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu	Tiek gatavota	Komisija ir sniegusi komentārus.
Nīderlande	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Vācija	Saprašanās memorands par palīdzību nodokļu piedziņā	Tiek gatavots	Komisija ir sniegusi komentārus.
Rumānija	Konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu	Tiek gatavota	Komisija ir sniegusi komentārus.

Komisija joprojām ir apņēmības pilna sniegt dalībvalstīm atbilstīgas konsultācijas, lai nodrošinātu, ka divpusējie teksti, par kuriem tās risina sarunas, ir saderīgi ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu un Protokolu, un veiks visas atbilstīgās darbības, lai sasniegtu šo mērķi.

https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html